

Sygn. akt II C 444/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lutego 2018 roku

Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie Wydział II Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Tomasz Radkiewicz

Protokolant: Beata Małyszko

po rozpoznaniu na rozprawie

w dniu 21 lutego 2018 roku

sprawy z powództwa Banku (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko I. O.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej I. O. na rzecz powódki Banku (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 8.076,17 zł (ośmiu tysięcy siedemdziesięciu sześciu złotych siedemnastu groszy) wraz z odsetkami umownymi za opóźnienie w wysokości czterokrotnej stopy procentowej kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego, jednak nie wyższej niż dwukrotność wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w stosunku rocznym, liczonymi od kwoty 7.302,51 zł (siedmiu tysięcy trzystu dwóch złotych pięćdziesięciu jeden groszy) od dnia 15 listopada 2016 roku do dnia zapłaty;

II. przyznaje od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie na rzecz kuratora pozwanej I. O. nieznaney z miejsca pobytu – K. G. (1) kwotę 900 zł (dziewięciuset złotych) tytułem wynagrodzenia;

III. zwraca powodowi Bankowi (...) spółce akcyjnej z siedzibą w W. od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie kwotę 900 zł (dziewięciuset złotych) tytułem nadpłaconych kosztów sądowych;

IV. zasądza od pozwanej I. O. na rzecz powódki Banku (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 1217 zł (tysiąca dwustu siedemnastu złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt II C 444/17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 29 listopada 2016 r. powódka Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniosła o zasądzenie od I. O. kwoty 8.076,17 zł wraz z odsetkami umownymi za opóźnienie w wysokości czterokrotnej stopy procentowej kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego, jednak nie wyższej niż dwukrotność wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w stosunku rocznym, liczonymi od kwoty 7.302,51 zł od dnia 15 listopada 2016 roku do dnia zapłaty;

Wskazała, iż na dochodzoną sumę składa się należność główna w kwocie 7.302,51 zł oraz odsetki przeterminowane od należności głównej za okres od 21 lipca 2015r. do dnia 14 listopada 2016r. w wysokości 773,66 zł. Nadto wniosła o zasądzenie od pozwanej na jej rzecz kosztów według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powódka podniosła, że żądana kwota stanowi wymagalne zadłużenie z tytułu umowy pożyczki nr (...) zawartej w dniu 14 marca 2014 r. ewidencjonowanej na rachunku nr (...). Podniosła również, iż w związku

z brakiem spłaty wierzytelności, w dniu 22 lipca 2015 r. wezwała pozwaną do zapłaty w terminie 7 dni od daty odebrania wezwania. Wskazała, iż wezwanie przesłane zostało za zwrotnym potwierdzeniem odbioru, które nie zostało przez pozwaną podjęte pomimo dwukrotnego awizowania, wobec czego powódka uznała, że wezwanie zostało przez pozwaną odebrane.

Zarządzeniem przewodniczącego z dnia 4 sierpnia 2017r. (k. 64) na podstawie art. 144 §1 k.p.c. ustanowiono dla pozwanej I. O. kuratora procesowego w osobie K. G. (1) celem reprezentowania nieobecnej w sprawie.

W odpowiedzi na pozew (k. 76-84) kurator K. G. (2) wniosła o oddalenie powództwa w całości, ewentualnie w części tj. ponad kwotę 2.346,19 zł z dalszymi odsetkami ustawowymi. Jednocześnie podniosła zarzut niewykazania roszczenia, co do wysokości. W uzasadnieniu stanowiska kurator dla nieznaney z miejsca pobytu pozwanej I. O. wskazała, iż nie kwestionuje związania stron postępowania umowa pożyczki z dnia 13 marca 2014r., jednakże w jej ocenie strona powodowa nie wykazała dochodzonego roszczenia do wysokości. Podniosła, iż wysokość wypłaconej pozwanej kwoty jak również wysokość spłaconej przez nią pożyczki pozostaje nieznaney. Nadto, zakwestionowała wartość dowodową przedłożonego przez stronę powodową wyciągu z ksiąg bankowych, argumentując, iż brak jest jakiegokolwiek historii spłat pożyczki, które następowały. Kurator zakwestionowała przy tym możliwość odchodzenia od pozwanej kapitału w części, w jakiej obejmuje niespłaconą część ustanowienia zabezpieczenia spłaty pożyczki, którego koszt miał wynosić 2.450,88 zł albowiem brak jest dowodu, aby pozwana zapoznała się z warunkami ubezpieczenia. W ocenie kuratora strona powodowa nie wykazała, aby umowa ubezpieczenia pożyczki w ogóle została zawarta. W dalszej części odpowiedzi na pozew kurator zakwestionował możliwość obciążenia pozwanej prowizją za udzielenie pożyczki, gdyż w jej ocenie za czynność podlegającą prowizji nie może być udzielenie oprocentowanej pożyczki. Nadto, podniosła, iż kapitał powinien wynosić 10.806,37 zł oraz że naliczane przez powódkę odsetki kapitałowe są błędnie wyliczone.

W piśmie procesowym z dnia 7 listopada 2017r. (k. 89-106) powódka podtrzymała dotychczasowe stanowisko w sprawie i wniosła o oddalenie w całości zarzutów wniesionych przez kuratora.

W toku postępowania Sąd ustalił aktualny adres zamieszkania pozwanej (k. 107).

Przesłaną na aktualny adres pozwanej korespondencję, zawierającą odpis pozwu wraz z pouczeniami Sąd uznał za doręczoną per awizo w trybie art. 139 § 1 kpc w dniu 5 grudnia 2017r.

Pozwana nie złożyła odpowiedzi na pozew, ani nie stawiała się na rozprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 13 marca 2014 r. Bank (...) S.A. z siedzibą w W. zawarła z I. O. Umowę Pożyczki (...) nr (...) w kwocie 10806,37 zł na okres 72 miesięcy. Spłata pożyczki miała nastąpić w ratach równych w wysokości 284,24 zł (poza ostatnia ratą wyrównującą) Data płatności każdej raty przypadała w 27 dniu każdego miesiąca. Zgodnie z § 2 ust. 4 umowy nominalne roczne oprocentowanie pożyczki wynosiło 13,99 % w stosunku rocznym i było stałe z zastrzeżeniem, że przystąpienie albo odstąpienie od ubezpieczenia w trakcie trwania umowy przez pożyczkobiorcę powoduje od dnia następnego zmianę oprocentowania pożyczki. Zgodnie z § 3 ust. 2 prowizja liczona od całkowitej kwoty pożyczki wynosi 540,32 zł i pobierana jest przez jej doliczenie do kwoty pożyczki. Zgodnie z § 3 ust 3 koszt ustanowienia ubezpieczenia spłaty pożyczki wynosi 2450,88 zł.

W treści § 3 ust. 4 zastrzeżono, że odsetki od wykorzystanej pożyczki naliczane są za każdy dzień od salda zadłużenia i płatne razem z miesięcznymi spłatami rat kapitałowych. Łączna kwota odsetek w przypadku terminowej spłaty pożyczki miała wynosić 7032,55 zł. W § 3 ust 7 wskazano, iż rzeczywista roczna stopa oprocentowania pożyczki wynosi 26,72 %. Odsetki od zadłużenia przeterminowanego naliczane są według rocznej stopy procentowej określonej w Cenniku, która na dzień zawarcia umowy wyniosła 16 %. W treści § 6 ust.2 i 3 wskazano, że pożyczkobiorca przystępuje do ubezpieczenia po zapoznaniu się z warunkami ubezpieczenia poprzez wyrażenie zgody na zawarcie ubezpieczenia.

Oplata z tytułu przystąpienia do ubezpieczenia określona jest w Cenniku i pobierana jest jednorazowo z góry za cały okres ochrony ubezpieczeniowej.

Z kolei § 9 ust 6 stanowił, iż o opóźnieniu w spłacie zadłużenia przez pożyczkobiorcę Bank niezwłocznie powiadomi listem poleconym osoby będące dłużnikami Banku z tytułu zabezpieczenia pożyczki. Zgodnie z § 9 ust 7 bank rozlicza zobowiązania pożyczkobiorcy w kolejności: koszty sądowe poniesione przez bank, prowizje i opłaty banku, odsetki od zadłużenia przeterminowanego, odsetki umowne od zadłużenia nieprzeterminowanego, kapitał.

Integralną częścią umowy stanowił regulamin kredytów i pożyczek udzielanych klientom indywidualnym przez bank (...) S.A.

Zgodnie z § 6 ust 5 regulaminu w przypadku braku spłaty zobowiązań w ustalonym terminie bank podejmuje czynności nie wcześniej niż 5 dnia od wystąpienia zadłużenia przeterminowanego. Zgodnie z § 11 ust 1 w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu, otrzymania przez bank od organu egzekucyjnego zawiadomienia zajęcia wierzytelności tytułu kredytu albo utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej bank mógł obniżyć kwotę przyznanego kredytu, (jeżeli kredyt lub jego część nie została uruchomiona), wstrzymać uruchomienie kredytu, zażądać dodatkowego zabezpieczenia spłaty kredytu, wypowiedzieć umowę z zachowaniem miesięcznego okresu wypowiedzenia umowy, przystąpić do renegotjacji warunków umowy. Zgodnie z ust. 4 bank miał również prawo wypowiedzieć umowę z zachowaniem miesięcznego okresu wypowiedzenia m.in. w przypadkach umów zawartych przed dniem 18 grudnia 2011 o kredyt w wysokości nie większej niż 80000 zł albo równowartości tej kwoty w innej walucie niż polska, jeżeli kredytobiorca nie zapłaci w terminie jednej pełnej raty kredytu, za co najmniej jeden okres płatności w rozumieniu ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim i o ile w terminie 7 dni od daty otrzymania przez kredytobiorcę wezwania do zapłaty kredytobiorca nie spłaci zadłużenia wynikającego z treści wezwania.

Zgodnie z treścią § 14 ust.1 kredytobiorca zobowiązany jest w okresie kredytowania informować bank o każdej zmianie swoich danych osobowych, w szczególności o zmianie adresu do korespondencji.

Od dnia uruchomienia pożyczki do dnia 22 października 2015r. pozwana dokonywała nieregularnych spłat pożyczki.

Dowód:

- umowa pożyczki k. 20-21,
- oświadczenie o poddaniu się egzekucji k.22,
- regulamin kredytów i pożyczek k. 24-26,
- zestawienie transakcji k.35-36,98-104,
- wyciąg łączony k. 37-52,
- deklaracja zgody k. 93, 117,118,
- warunki ubezpieczenia k. 94-97,

Pismem z dnia 26 maja 2015 r. powódka wypowiedziała pozwanej umowę pożyczki na podstawie § 11 ust 1 pkt 3 i ust. 3 regulaminu kredytów i pożyczek udzielanych klientom indywidualnym przez bank (...) S.A. wskazując, iż termin wypowiedzenia wynosi 30 dni i biegnie od daty doręczenia wypowiedzenia. Na dzień sporządzenia niniejszego pisma zadłużenie pozwanej z tytułu umowy pożyczki wyniosło 12930,06 zł.

Dowód:

- wypowiedzenie umowy k.19,

W dniu 15 listopada 2016 r. powódka sporządziła wyciąg z ksiąg bankowych, w którym określono zobowiązanie pozwanej z tytułu umowy pożyczki w kwocie 8.076,17 zł obejmujące należność główną w kwocie 7.302,51 zł oraz odsetki przeterminowane od należności głównej za okres od 21 lipca 2015r. do 14 listopada 2016r. w kwocie 773,66 zł.

Dowód:

-wyciąg z ksiąg bankowych banku k. 27

Pismem z dnia 22 lipca 2015 r. powódka wezwała pozwaną do spłaty zadłużenia przeterminowanego powstałego z tytułu umowy pożyczki w kwocie 10.768,35 zł w terminie 7 dni od daty doręczenia wezwania do zapłaty.

Dowód:

- wezwanie do zapłaty k. 28,

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Stan faktyczny w sprawie Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dowodów. Zgromadzone w sprawie dowody w postaci dokumentów złożonych do akt przez powoda Sąd uznał za w pełni wiarygodne.

Podstawą zgłoszonego w niniejszej sprawie roszczenia stały się przepisy art. 720 i następane k.c. Zgodnie z art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Natomiast §2 ww. przepisu stanowi, że umowa pożyczki, której wartość przenosi tysiąc złotych, powinna być stwierdzona pismem.

Zastosowanie znalazł także przepis art. 6 k.c., który stanowi, że ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. W przypadku kwestionowania przez stronę przeciwną twierdzeń (zwłaszcza niepopartych dowodami) i przedłożenia na tę okoliczność odpowiednich dokumentów bardziej czy mniej bezpośrednio podważających owe twierdzenia, to na drugiej stronie ciąży obowiązek podjęcia inicjatywy dowodowej i wykazania, że twierdzenia te są uzasadnione.

W przedmiotowej sprawie bezspornym jest, iż I. O. zawarła w dniu 13 marca 2014 r. z Bankiem (...) S.A. z siedzibą w W. umowę pożyczki nr (...) na okres 72 miesięcy, a także fakt, iż spłata pożyczki miała nastąpić w ratach równych w wysokości 284,24 zł (poza ostatnią ratą wyrównującą). Okolicznością sporną w przedmiotowej sprawie był natomiast podniesiony przez ustanowionego dla pozwanej kuratora zarzut nie wykazania roszczenia, co do wysokości.

Z treści łączącej strony umowy, której integralną częścią stanowił regulamin kredytów i pożyczek udzielanych klientom indywidualnym przez bank (...) S.A. wynikało, że Bank może m.in. wypowiedzieć umowę w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu, otrzymania przez bank od organu egzekucyjnego zawiadomienia zajęcia wierzytelności tytułu kredytu albo utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej. Nadto zgodnie z § 11 ust. 4 bank miał również prawo wypowiedzieć umowę z zachowaniem miesięcznego okresu wypowiedzenia m.in. w przypadkach umów zawartych przed dniem 18 grudnia 2011 o kredyt w wysokości nie większej niż 80000 zł albo równowartości tej kwoty w innej walucie niż polska, jeżeli kredytobiorca nie zapłaci w terminie jednej pełnej raty kredytu, za co najmniej jeden okres płatności w rozumieniu ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim i o ile w terminie 7 dni od daty otrzymania przez kredytobiorcę wezwania do zapłaty kredytobiorca nie spłaci zadłużenia wynikającego z treści wezwania.

W przedmiotowej sprawie pozwana była w zwłoce ze spłatą rat pożyczki. Mając zatem na uwadze treść łączącej strony umowy, a w szczególności podstawy wypowiedzenia łączącej strony umowy zawarte w regulaminie a także

fakt zaprzestania przez pozwaną spłaty pożyczki należało uznać, że po stronie powodowej powstało uprawnienie do wezwania pozwanej do zapłaty co też uczyniła powódka pismem z dnia 22 lipca 2015 r.

Powódka przedłożyła wygenerowane elektronicznie pismo, z którego wynika, iż skierowała do pozwanej wezwanie do zapłaty na prawidłowy adres pozwanej wskazany w treści umowy.

Pozwana nie zareagowała zarówno na samo wypowiedzenie, jak i wezwanie do zapłaty całości kwoty.

Wysokość dochodzonego roszczenia nie została skutecznie zakwestionowana przez pozwaną, a to na niej spoczywał dowód wykazania spełnienia świadczenia w całości, czy w części, wynikającego z łączącego strony stosunku prawnego.

Podkreślić należy, że pozwana nie podjęła żadnej inicjatywy procesowej. Stosownie do treści przepisu art. 230 k.p.c. gdy strona nie wypowie się co do twierdzeń strony przeciwnej o faktach, Sąd, mając na uwadze wynik całej rozprawy, może fakty te uznać za przyznane. W orzecznictwie przyjęto, że na sądzie (przewodniczącym) spoczywa obowiązek uprzedzenia strony o skutkach zaniechania wypowiedzenia się do twierdzeń strony przeciwnej, ponieważ fakt niezaprzeczony sąd może uznać za przyznany, tylko wtedy, gdy strona przeciwna wiedziała, że posłuży on na równi z wynikami innych dowodów do dokonania ustaleń faktycznych (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 października 2005 r., V CK 260/05, Lex nr 187090). O tym natomiast, czy znajdzie zastosowanie art. 230, decyduje zebrany w sprawie materiał dowodowy, przy uwzględnieniu charakteru i przedmiotu postępowania (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 27 listopada 2007 r., I ACa 882/07, Lex nr 466439).

W przedmiotowej sprawie pozwana została zobowiązana do pisemnego ustosunkowania się do żądania pozwu w terminie 14 dni pod rygorem skutków prawnych z art. 207 § 7 k.p.c. a przy tym została pouczony o prawach i obowiązkach w trybie art. 206 § 2 k.p.c. oraz o treści przepisów art. 162, 207, 217, 229, 230 k.p.c.. Pozwana nie ustosunkowała się do twierdzeń pozwu oraz nie stawiła się na wyznaczone posiedzenie.

W ocenie Sądu strona powodowa wykazała przysługujące jej roszczenie, załączając do pozwu stosowne dokumenty, w tym umowę pożyczki. Należy jeszcze zaznaczyć, że o materialnej mocy dowodowej dokumentu prywatnego, zależącej od jego treści, rozstrzyga sąd według ogólnych zasad oceny dowodów w myśl art. 233 § 1 k.p.c. Podobnie jak w wypadku innych dowodów, sąd ocenia, czy dowód ten ze względu na jego indywidualne cechy i okoliczności obiektywne zasługuje na wiarę, czy nie. Wynikiem tej oceny jest przyznanie lub odmówienie dowodowi z dokumentu waloru wiarygodności, ze stosownymi konsekwencjami w zakresie jego znaczenia dla ustalenia podstawy faktycznej orzeczenia.

W świetle powyższych okoliczności Sąd uznał przedstawione przez stronę powodową fakty za przyznane, co w konsekwencji doprowadziło do uwzględnienia powództwa.

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w pkt I wyroku.

Wobec treści art. 481 k.c. stanowiącego, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi oraz treści art. 359 § 2¹ k.c. w zw. z art. 359 § 2² k.c., wskazać należy, iż również w zakresie żądanych odsetek pozew był uzasadniony. Sąd zasądził zatem od kwoty 7.302,51 złotych jako należności głównej odsetki umowne w wysokości czterokrotności stopy procentowej kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym za okres od dnia 15 listopada 2016r. do dnia zapłaty.

Wysokość wynagrodzenia kuratora występującego w procesie ustalono na 900 zł (pkt II wyroku) w oparciu o przepis §1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 listopada 2013 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (Dz.U.2013.1476), który stanowi, że wysokość wynagrodzenia kuratora ustanowionego dla strony w sprawie cywilnej, zwanego dalej „kuratorem”, nie może przekraczać stawek minimalnych przewidzianych przepisami określającymi

opłaty za czynności adwokackie, a w przypadku, gdy kuratorem jest radca prawny, przepisami określającymi opłaty za czynności radców prawnych.

W punkcie III Sąd na podstawie art. 84 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. z dnia 21 kwietnia 2016 r. Dz. U, z 2016r., poz. 623.) nakazał zwrócić od Skarbu Państwa na rzecz powódki kwoty 900 zł tytułem nadpłaconych kosztów sądowych. W toku przedmiotowego procesu powód uiszczył zaliczkę na poczet wynagrodzenia kuratora w kwocie 1800 zł, zaś kwota przyznanego kuratorowi wynagrodzenia wyniosła 900 zł.

O kosztach postępowania przy uwzględnieniu wyniku procesu orzeczono w pkt IV, w oparciu o przepisy art. 98§1 i 3 k.p.c.. Koszty poniesione przez powódkę obejmowały więc opłatę od pozwu w kwocie 300 zł opłatę skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz wykorzystaną zaliczkę na wynagrodzenie kuratora w kwocie 900 zł.